

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شکوه سخن

چکیده مقاله‌های دومین همایش ملی
زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

یازدهم و دوازدهم آبان ماه ۱۳۹۲

خراسان شمالی

بجنورد

تاریخ بیهقی در آینه گویش فاردق

اعظم نیکخواه فاردقی

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه فردوسی

دکتر زهرا اختیاری

دانشیار دانشگاه فردوسی

دکتر محمود الیاسی

استادیار دانشگاه فردوسی

گویش‌ها منابعی بسیار معتبر و غنی برای شناخت ریشه و اصالت واژه‌ها و تعبیرها هستند. تاریخ بیهقی یکی از متونی است که واژه‌های کهن و گاه مهجور در آن فراوان دیده می‌شود، به گونه‌ای که حتی معنی بعضی از واژه‌ها یا ترکیبات آن شارحان نیز پوشیده است، اما بسیاری از واژه‌های دشوار این کتاب در این گویش‌ها رواج دارد. گویش فاردق یکی از این گویش‌هاست که در این مقاله سعی شده است تا بعضی از واژه‌ها و ترکیبات تاریخ بیهقی، که هنوز هم با همان معنای کهن، در گویش فاردق به کار می‌رود، آورده شود و تفاوت معنایی آن با نوشته‌های شارحان ذکر شود. از جمله‌ی واژه‌های موجود: بر: کنار، جُل: پوشش اسب، بوقت: صبح زود، غمناک: غمگین، قلعت: روستا، بانام: مشهور، معتبر و... از جمله‌ی ترکیبات: روی نداشتن: صلاح نبودن و درست نبودن، راست کردن: درست کردن، بازی کردن: رقصیدن، نان خوردن: غذا خوردن، نماز کردن: نماز خواندن، خط دادن: تعهد دادن و... می‌باشد.

واژگان کلیدی: گویش فاردق، تاریخ بیهقی، شباهت‌ها.